

TYGODNIK WILEŃSZCZYŃNY

www.tygodnik.lt

DZIŚ

w numerze m. in.

■ Polacy w gronie najlepszych maturzystów w Wilnie **str. 2**

■ Ambasador RP stanął w obronie polskiej mniejszości na Litwie **str. 5**

Rota

■ Międzynarodowa Pielgrzymka Piesza Suwałki – Wilno dotarła do Ostrej Bramy **str. 1**

■ „Z sercem pełnym uszanowania...” **str. 1**

■ Diament strzelający do wroga **str. 20**

PRENUMERATA 2023

**Do 19 sierpnia
trwa prenumerata
na wrzesień
2023 roku.**

**Za 1,75 euro – miesięcznie
za 21,05 euro – rocznie
(indeks 0233);
dla emerytów i osób
niepełnosprawnych –
1,68 euro – miesięcznie
za 20,20 euro – rocznie.
(indeks 0322)**

W KAŻDYM NUMERZE:

ROTA

DODATEK
HISTORYCZNO-PATRIOTYCZNY
DLA POLAKÓW NA LITWIE

Poseł na Sejm RL Czesław Olszewski zwrócił się do prokuratury o wszczęcie postępowania karnego za podżeganie do niezgody

23 lipca poseł na Sejm RL z ramienia Akcji Wyborczej Polaków na Litwie - Związku Chrześcijańskich Rodzin Czesław Olszewski zwrócił się do Prokurator Generalnej Republiki Litewskiej Nidy Gurskienė z prośbą o wszczęcie śledztwa i ocenę, czy podżegające do waśni na tle narodowościowym wypowiedzi szefa Państwowej Inspekcji Językowej Audriusa Valotki są zgodne z przepisami Kodeksu Karnego Republiki Litewskiej oraz innych ustaw.

20 lipca 2023 roku w audycji radiowej LRT „Aktualus pokalbis” (pol. „Aktualna rozmowa”) odbyła się dyskusja, w

(Dokończenie na str. 5)

Rejon wileński wśród samorządów najlepszych do życia

Największy postęp poczynił rejon sołecznicki

FOT. VRSA.LT

Najlepszy wskaźnik materialnych warunków życia na Litwie w 2021 roku był w Wilnie, Kownie i rejonie kowieńskim oraz rejonach wileńskim i kłajpedzkim. Od 2013 do 2021 roku wskaźnik ten poprawił się we wszystkich samorządach, ale przede wszystkim w samorządach wiejskich. Największy postęp uczynił rejon sołecznicki – informuje Ministerstwo Finansów.

(Dokończenie na str. 6)

Rejon wileński

Usługi migracyjne bliżej domu

FOT. VRSA.LT

Odtąd na terenie rejonu wileńskiego mieszkańcy będą mogli wyrobić paszporty w wyznaczonych wcześniej starostwach. Pomyśl, aby mieszkańcy rejonu mogli korzystać z tego typu usług bliżej domu powstał z inicjatywy przewodniczącego frakcji rejonu wileńskiego AWPL-ZChR Waldemara Urbana oraz wicemera rejonu wileńskiego z ramienia AWPL-ZChR Danuty Narbut.

(Dokończenie na str. 6)

Od jesieni – bardziej rygorystyczne przepisy dotyczące nieusprawiedliwionej nieobecności ucznia w szkole

Od jesieni tego roku w szkołach obowiązywać będą bardziej rygorystyczne przepisy dotyczące nieusprawiedliwionej nieobecności ucznia w szkole – mówi minister oświaty, nauki i sportu Gintautas Jakštas. Według ministra, uczeń, mając ważny powód, będzie mógł opuścić 5 dni w ciągu miesiąca.

„System powinien działać tak, jak u wszystkich osób pracujących: kiedy pracodawca bezpośrednio przez Sodrę dowiaduje się, że pracownik jest chory, jaki jest okres jego niezdolności do pracy. Na podobnej zasadzie informacje o uczniach mogłyby trafić także do szkół” – powiedział minister w wywiadzie dla rozgłośni LRT Radijas.

Minister zaznacza, że przed rozpoczęciem roku szkolnego ministerstwo nie zdąży przygo-

tować nowego systemu sprawdzania obecności, dlatego będzie to jeszcze okres próbny, które może potrwać do września 2024 roku.

Zgodnie z przyjętymi przez Sejm w czerwcu tego roku poprawkami do ustawy oświatowej, szkoła ma obowiązek w tym samym dniu poinformować rodziców lub opiekunów o nieobecności ucznia w szkole lub na lekcji,

jeżeli rodzice nie zawiadomią szkoły o nieobecności dziecka w szkole lub na lekcji. Ponadto wprowadzone zmiany nakładają na szkołę obowiązek informowania Państwowej Służby Ochrony Praw Dziecka i Adopcji o przypadkach, gdy rodzice ucznia nie zapewniają dziecku obowiązku nauki do 16 roku życia.

Na podst. LRT radijas

Coraz mniej uczniów podważa wynik egzaminu maturalnego

W tym roku złożono 532 odwołania od wyników egzaminów maturalnych. Zweryfikowana została ocena 57 prac.

Jak podała Narodowa Agencja Oświaty, w tym roku, w porównaniu z rokiem ubiegłym, wynik państwowych egzaminów dojrzałości podważyło mniej uczniów. W tym roku otrzymano 532 odwołania, a rok temu – 733.

Najwięcej, bo aż 290 odwołań dotyczy w tym roku państwowego egzaminu z języka litewskiego

i literatury. Wpłynęło także 111 odwołań od oceny maturalnej z matematyki, 48 – z języka angielskiego.

W porównaniu z ubiegłym rokiem, najbardziej spadła liczba odwołań od wyników egzaminu z matematyki (z 311 w ub. roku do 111 w tym roku). Najbardziej zaś wzrosła liczba wniosków o weryfikację zdobytych punktów z języka angielskiego – z 23 w ub. roku do 48 w tym roku.

Po powtórnej ocenie prac zve-

ryfikowano 57 prac (10,71 proc.): 41 prac oceniono wyżej, a 16 prac uzyskało niższą ocenę.

Świadectwo dojrzałości wydaje się kandydatowi dopiero po otrzymaniu wyników odwołań, a wynik odwołania zapisywany jest w załączniku do świadectwa maturalnego.

Fot. Marian Paluszkiwicz

Specjaliści odradzają kąpiele w Bałtyku

Specjaliści Narodowego Centrum Zdrowia Publicznego (NVSC), reagując na pojawiające się w mediach doniesienia o wycieku ścieków u wybrzeży Łotwy, odradzają rodakom wypoczywającym w sąsiednim kraju kąpiele w Bałtyku.

Według NVSC, mocno zanieczyszczona woda nie może

się sama oczyścić, więc woda zanieczyszczona substancjami organicznymi stwarza korzystne warunki dla rozwoju różnych patogenów (wirusy, bakterie, cysty pierwotniaków, jaja robaków).

Urlopowiczom odradza się kąpiele w zanieczyszczonych zbiornikach wodnych, bo gdy duża ilość patogenów dostanie się do

organizmu człowieka przez przewód pokarmowy, może dojść do zakażenia przewodu pokarmowego, mogą wystąpić wysypki alergiczne i zaczerwienienie skóry. Bakterie chorobotwórcze (Campylobacter, Salmonella typhi itp.), wirusy, pierwotniaki i robaki mogą namnażać się w zanieczyszczonej wodzie.

NVSC informuje, że nie posiada jeszcze informacji o zanieczyszczeniu Morza Bałtyckiego na terenie Litwy. Według informacji odpowiedzialnych łotewskich instytucji, zanieczyszczenie wody na łotewskich kąpieliskach, położonych w pobliżu miejsca zrzutu ścieków, nie przekraczało wymagań dla wody w kąpieliskach.

NVSC zaleca kierować się przekazywaną przez ratowników informacją, dotyczącą kąpiele w litewskich kąpieliskach nad Bałtykiem.

Fot. Iwona Klimaszewska

Polacy w gronie najlepszych maturzystów w Wilnie

W tym roku aż 20 stołecznych szkół może być dumnych ze swoich maturzystów, którzy uzyskali maksymalną liczbę punktów z dwóch i więcej egzaminów dojrzałości. W tym gronie znalazło się też polskie Gimnazjum im. Jana Pawła II w Wilnie.

Na Dziecińcu Wielkim Uniwersytetu Wileńskiego odbyła się piątek, 21 lipca, uroczystość uhonorowania najlepszych tegorocznych wileńskich maturzystów. Dyplomy uznania wręczono dla 96 absolwentów, którzy otrzymali maksymalną liczbę punktów z dwóch i więcej egzaminów dojrzałości. Rok temu było 101 takich uczniów, w 2021 roku – 115, a w 2020 – 114.

Wśród nagrodzonych jest dwóch uczniów z Gimnazjum Jana Pawła II – Hubert Jakub Niewierowicz i Adam Kozłowski.

Najwięcej najwyższych ocen z egzaminów zdobyli maturzyści Wileńskiego Liceum (25), Gimnazjum im. Mykolas Biržiški (15), Gimnazjum Jezuitów (13) i Gimnazjum w Żyrmunach (13).

Fot. Kastytis Mačiūnas/vilnius.lt

Na drogach spotkamy policjantów ubranych trochę inaczej

Na krajowych drogach od 17 lipca czterech funkcjonariuszy Litewskiej Policji Drogowej, patrolujących na motocyklach, nosi nieco odmiennie od zwykłych mundury policyjne. Komplety odzieży ochronnej dla motocyklistów będą bez odznak policyjnych. Policjanci będą nosić wyłącznie kamizelki odbłaskowe z napisem „Policija” oraz pasy mundurowe z amunicją podczas jazdy służbowymi motocyklami.

Nowe ubrania są odpowiednie do patrolowania na motocyklach. Pracując w miastach i poza miastem zdarza się policjantom na motocyklach jeździć w ekstremalnych warunkach, pełnić dyżur w upale lub deszczu, podczas wietrznej pogody, a potem od razu pracować na ulicy, dlatego potrzebują ubrań, które są wygodne w każdych warunkach pogodowych i jednocześnie całkowicie chronią przed ewentualnymi kontuzjami. Odzież jest elastyczna i posiada oddychające ochraniające pleców, ramion, łokci, kolan, łydek i bioder. Latem zostaną przetestowane cztery różne warianty nowej odzieży, zanim zostanie wybrana najodpowiedniejsza – wybrano producenta, którego ubrania noszą skandynawscy policjanci jeżdżący na motocyklach.

Litewska policja korzysta łącznie z 40 motocykli BMW i Yamaha. Jeździ nimi prawie 100 funkcjonariuszy, w tym 4 kobiety.

Na podst. LKPT

TYGODNIK
WILEŃSZCZYZNY

Wydanie internetowe:
www.tygodnik.lt

Zespół redakcyjny:
Andrzej Kotowski
Jan Lewicki
Teresa Strumiło

Współpraca:
Monika Urbanowicz

Zygmunt Zdanowicz, radny
samorządu rejonu wileńskiego

Opracowanie komputerowe:
Stawomir Subotowicz

Wydawca:
ZSA „Rejspa” Kalvines 5,
Sužany, rejon wileński
Kolegium redakcyjne

Adres do korespondencji:
LT-09318 Wilno
tel./fax 275-31-66, e-mail: rejspa@rejspa.lt

Projekt finansowany ze
środków Kancelarii Prezesa
Rady Ministrów w ramach
konkursu Polonia i Polacy
za Granicą 2022

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”

Rada Obrony Państwa wzywa, aby wszystkie kraje bałtyckie odcięły się energetycznie od Rosji i Białorusi

Litewska Rada Obrony Państwa wezwala do zawarcia porozumienia z Łotwą i Estonią oraz z Europą kontynentalną, tak by w lutym 2025 roku kraje bałtyckie odłączyły się razem od wspólnego z Rosją i Białorusią systemu elektroenergetycznego BRELL – poinformował doradca prezydenta Litwy, Kęstutis Budrys.

Według K. Budrysa kraje bałtyckie będą miały do sierpnia 2024 roku ogłosić plany nieprzedłużania umowy BRELL oraz wy-

konać inne czynności techniczne.

Ponieważ Łotwa i Estonia nie poparły ambicji Litwy, by w przyszłym roku zsynchronizować się z Europą, na zwołanej 24 lipca Radzie Obrony Państwa dyskutowano o połączeniu litewskiego systemu elektroenergetycznego z kontynentalną siecią europejską.

Do tej pory Litwa, Łotwa i Estonia wraz z Rosją i Białorusią działają w systemie IPS/UPS (tzw. pierścień BRELL), w którym częstotliwość energii elektrycznej regulowana jest centralnie w cen-

trum dyspozytorskim w Moskwie.

Litwa zamierza osiągnąć synchronizację z sieciami zachodnioeuropejskimi w 2024 roku. W związku z tym rozważane jest nieprzedłużenie umowy BRELL, która automatycznie wygasa 7 lutego każdego roku. Zgodnie z nią o decyzji należy poinformować z co najmniej półrocznym wyprzedzeniem, tj. do 7 sierpnia. Wilno, które dąży do rozwiązania umowy, nie uzyskało jeszcze zgody Rygi i Tallina.

Na podst. ELTA

Litewski paszport umożliwia wjazd bez wizy do 184 państw

W najnowszym rankingu paszportów, sporządzonym przez Henley & Partners, Litwa awansowała z 9. na 8. miejsce, które dzieli ze Stanami Zjednoczonymi Ameryki.

O pozycji kraju w rankingu decyduje liczba państw, do których jego obywatele mogą wjechać bez wizy lub z wizą, uzyskaną po przybyciu.

W czołówce zestawienia znalazł się Singapur. Obywatele tego kraju mogą podróżować bez wizy do 192 krajów.

„Potężne paszporty” mają

też obywatele Niemiec, Włoch i Hiszpanii, którzy bezwizowo mogą wyjeżdżać do 190 krajów oraz obywatele Austrii, Finlandii, Francji, Japonii, Luksemburgu, Korei Południowej i Szwecji, którzy mogą odwiedzić 189 państw. Na czwartym miejscu plasuje się Dania, Irlandia, Holandia i Wielka Brytania (bezwizowy wjazd do 188 państw).

Polska wspólnie z Australią i Węgrami zajęły w rankingu 6. miejsce. Z paszportami tych krajów można bez wizy wjechać do 189 państw.

Litwa i USA znalazły się na 8. miejscu (184 bezwizowe kierunki).

Najniżej w zestawieniu plasuje się Afganistan. Z paszportem tego państwa bezwizowo można udać się tylko do 27 krajów (104. miejsce).

Ranking paszportów jest sporządzany przez Henley & Partners od 18 lat.

Fot. L24.lt

Otwarty pierwszy na Litwie samoobsługowy dystrybutor nawozu

W miasteczku Widukle (rejon rosieński) działa już pierwszy na Litwie automatyczny samoobsługowy dystrybutor płynnego nawozu KAS-32 – informuje „Agrochema”. Dystrybutor będzie działał na terenie agrocentrum.

– KAS-32 to najpopularniejszy ciekły nawóz azotowy nie tylko na Litwie, ale także we wszystkich krajach bałtyckich. Zależy nam, aby jego pozyskanie było dla rolników jak naj-

prostsze i jak najszybsze, dlatego zainstalowaliśmy działający przez 24 godziny na dobę dystrybutor, gdzie będą mogli sami zatankować sobie nawozu jak paliwa. Mamy nadzieję, że ułatwi to pracę naszym klientom – rolnikom i przyczyni się do obfitszych zbiorów – mówi Gerardas Brazaitis, dyrektor handlowy firmy „Agrochema”.

Dystrybutor jest wyposażony w certyfikowany sprzęt do załadunku nawozów z wydajną

pompownią, działa urządzenie z ekranem dotykowym i funkcją automatycznego drukowania paragonów, wjazd i wyjazd na teren jest kontrolowany automatycznie zgodnie z identyfikacją zamówienia przesłaną do klienta i przepływem pojazdów.

Automatyczny dystrybutor KAS-32 będzie pracować 24 godziny na dobę w sezonie rolniczym, a poza sezonem rolniczym – w godzinach agrocentrum „Agrochema”.

Nowa wieża widokowa na Litwie

21 lipca w Parku Regionalnym w Pogromonciach (lit. Pagramančio regioninis parkas) nastąpi otwarcie nowej wieży widokowej u zbiegu rzek Akmena i Jūra – informuje Państwowa Służba Obszarów Chronionych.

Wieża widokowa u zbiegu rzek Akmena i Jūra znajduje się w pobliżu Centrum dla Zwiedzających Parku Regionalnego w Pogromonciach (ul. Malūno 2, wieś Ringiai, rejon tauroski).

Obszar chroniony można oglądać z 12-metrowej platformy, z której otwiera się malowniczy krajobraz. Długość mostu widokowego – prawie 65 metrów.

Budowa tego obiektu została zainicjowana przez Państwo-

wą Służbę Obszarów Chronionych i zrealizowana wspólnie z grupą Parku Regionalnego w Pogromonciach Dyrekcji Obszarów Chronionych Małej Litwy.

To już z kolei 23. wieża wido-

kowa na obszarach chronionych na Litwie. Wszystkie wieżki widokowe znajdziecie na stronie www.saugoma.lt lub w nowej aplikacji SAUGoma i TAU.

Fot. VSTT

To ma zwiększyć bezpieczeństwo na plaży

Strażacy ratownicy apelują do przedstawicieli samorządów o ustawienie na nieoficjalnych kąpieliskach stojaków ze sprzętem ratującym życie. Taki sprzęt jest już kupowany m.in. przez Samorząd Rejonu Wileńskiego.

Saulius Greičius, dyrektor Departamentu Ochrony Przeciwopozarowej i Ratownictwa (PAGD) powiedział w wywiadzie dla radia LRT, że statystyki pokazują, iż ludzie na Litwie najczęściej toną podczas kąpieli w zbiornikach wodnych, gdzie nie ma oficjalnych plaż. Na takich plażach, jak podkreślił, nie ma ratowników ani sprzętu ratunkowego.

Powiedział, że strażacy ratownicy organizują spotkania z przedstawicielami samorządów, ze starostami, apelując o ustawienie na nieoficjalnych plażach stojaków, wyposażonych w sprzęt ratujący życie.

Jak poinformował Greičius, sprzęt ratunkowy dla tonących jest już kupowany przez Samorząd Rejonu Wileńskiego i inne samorządy. Według niego, w niektórych regionach mieszkańcy na własny koszt stawiają stoiska ze sprzętem ratowniczym w pobliżu zbiorników wodnych.

Na podst. pagd.lrv.lt

Ostrzegają przed masowymi atakami na Facebooku

Litwa doświadcza obecnie masowego cyberataku, podczas którego podejmowane są próby włamań na osobiste konta na Facebooku. Przedwczoraj zostało przejęte konto komentatora wojskowego Aurimasa Navisa na Facebooku. 21 lipca o takich próbach powiadomili też inni specjaliści, wy-

powiadający się publicznie na temat cyberbezpieczeństwa zgłasza takie próby, użytkownicy masowo otrzymują link do zmiany hasła. Eksperti z Cetrum Postępu Cyfrowego „Telia” ostrzegają, że wszyscy użytkownicy powinni w tej chwili zachować większą ostrożność i chronić swoje dane przed potencjalnym złośliwym oprogramowaniem.

Podwójne uwierzytelnianie lub inaczej uwierzytelnianie dwuskładnikowe to rodzaj tożsamości użytkownika, gdy wraz z nazwą użytkownika i hasłem stosowane jest dodatkowe wymaganie bezpieczeństwa, np. użytkownik proszony jest o podanie kodu otrzymanego SMS-em.

Uwierzytelnianie dwuskładnikowe (2FA) należy ustawić w ustawieniach używanej aplikacji. Na przykład, jeśli przejdiesz do sekcji „Hasła i zabezpieczenia” w ustawieniach Facebooka, znajdziesz opcję włączenia uwierzytelniania dwuskładnikowego. Po wybraniu możesz ustawić dogodną dla siebie metodę uwierzytelniania.

Na podst. telia.lt

„Maisto bankas” otworzy pierwszy sklep z darmowymi paczkami żywnościowymi

„Maisto bankas”, fundacja charytatywna, której misją jest walka z marnowaniem żywności oraz pomoc potrzebującym, zamierza otworzyć pierwszy sklep, w którym będzie można odebrać darmowe paczki żywnościowe.

Na razie produkty spożywcze trafiają do potrzebujących mieszkańców z magazynów, jednak według Miglė Petronytė, szefowej komunikacji w „Maisto bankas”, wprowadzenie zmian pomogłoby rozwiązać problem marnowania żywności.

Według Petronytė osoby, które przyjdą do tego typu sklepu, otrzymają pomoc w doborze produktów odpowiednich dla ich stanu zdrowia i upodobań. Ludzie będą mogli zostawić to, czego nie mogą spożywać, a wziąć produkty, które będą dla ich zdrowia korzystne.

Pierwszy sklep z darmowymi racjami żywnościowymi powstanie w Wilnie.

Na podst. BNS

NOWINY znad Solczy

Brudny samochód? Jedź na myjnię samoobsługową!

Mieszkańcy Solecznik od dłuższego czasu zastanawiali się, co powstanie na działce przy ul. Niepodległości tuż przy wjeździe do miasta. Nareszcie prace dobiegły końca i na placu nieopodal szpitala stanęła nowoczesna myjnia bezdotykowa. Otwarcie obiektu odbyło się w piątek, 21 lipca.

W przedsięwzięciu wzięli udział dyrektor administracji samorządu rejonu solecznickiego Grzegorz Jurgo, starosta gminy solecznickiej Mirosław Niewierkiewicz, dyrektor UAB „GMQ Europe” Gintaras Mickevičius, dyrektor UAB „Statybų valdymas“ Witalij Szeszko, inni goście. Obiekt poświęcił ksiądz proboszcz parafii solecznickiej Ruslan Wilkiel.

Witając zebranych, właściciel obiektu Evaldas Gataveckas opowiedział o pomysłe powstania myjni, podstawowych zasadach jej funkcjonowania.

- Od wielu lat jestem związany z działalnością myjni samochodowych, handlem środkami czystości dla aut. Dlatego otwarcie myjni w Solecznikach długo chodziło mi po głowie, aż wspólnie z rodziną podjęliśmy taką decyzję. Budowaliśmy w trudnym okresie pandemii, długo ten proces trwał, aż dziś mamy wynik tej długoletniej pracy. Mam nadzieję, że w ten sposób przyczynimy się do zwiększenia atrakcyjności naszego miasta i na pewno czystszych samochodów w Solecznikach – powiedział Evaldas Gataveckas.

Gratulując powstania nowego obiektu, dyrektor administracji samorządu rejonu solecznickiego Grzegorz Jurgo podkreślił wagę rozwoju przedsiębiorczości w rejonie, aktywności mieszkańców.

- Ciszę się, że w rejonie, w Solecznikach ciągle dzieje się coś nowego. Każda inwestycja - mniejsza bądź większa - jest ważna i wyczekiwana, bo odpowiada na lokalne potrzeby. Pojawienie się nowych obiektów świadczy o pozytywnej dynamice i rozwoju rejonu. Życzę Państwu dobrego biznesu i wszelkich sukcesów – powiedział dyrektor administracji samorządu rejonu solecznickiego Grzegorz Jurgo.

Obiekt posiada 4 stanowiska samoobsługowe. Przy każdym jest informacja w trzech językach – litewskim, polskim i rosyjskim.

Do dyspozycji klientów jest pięć programów: usuwanie brudu - program, zaleca się na silne zanieczyszczenia; aktywna piana – pokrycie samochodu środkiem czyszczącym; mycie zasadnicze - - program o wysokim ciśnieniu w celu zmycia wstępnie rozpuszczonego brudu; woskowanie - zabezpiecza karoserię przed ponownym zabrudzeniem i tworzy efekt nanowycieraczki; płukanie wodą destylowaną – dzięki temu programowi nie dochodzi do powstawania plam i zacieków.

Najlepsze efekty uzyskuje się korzystając ze wszystkich programów w podanej kolejności. Jednak można je skrócić do 4 lub 3. Koszt jednego żetonu – 1 euro. Każdy program ma swój przewidziany czas. Na wyświetlaczu widoczny jest czas pozostały do wykorzystania. Koszt dokładnego umycia samochodu średniej wielkości wyniesie 3-5 euro.

Podstawowa zaleta myjni samoobsługowej? Myjąc samochód na myjni bezdotykowej nie mamy możliwości zarysować bądź uszkodzić lakieru naszego samochodu. Mycie jest szybkie i zazwyczaj nie trzeba czekać w kolejce. Jest tańsze niż na myjni tradycyjnej.

Dla każdego, kto korzysta pierwszy raz z myjni samoobsługowej powstaje pytanie, czy podczas mycia samochodu nie zmoczy się myjący? Mimo że natrysk jest bardzo silny, osoba myjąca pozostaje sucha.

Od dzisiaj możliwości myjni samoobsługowej mamy okazję sprawdzić w Solecznikach. Czy przypadnie nam do gustu pokaże czas, jednak spróbować zawsze warto, bo samochód na tym na pewno zyska.

Stronę przygotował **Andrzej Kolosowski**

Przystanek – wyspa sztuki

W dniach 10 – 14 lipca w Domu Polskim w Ejszyszkach odbyły się warsztaty plastyczne pt. „Przystanek – Wyspa Sztuki”. Każdego dnia była to twórcza podróż na różne wyspy, które zawierają w sobie prawdziwy skarb – odrębną naturę, kulturę i tradycje. Mimo że uczestnicy warsztatów tak dalekich podróży jeszcze nie odbywali, to za pomocą własnej twórczości - fantazji i mnóstwa kolorów dla wielu z nich stało się to możliwe w Domu Polskim w Ejszyszkach.

Architektura japońska jest z pewnością warta uwagi ze względu na swoją oryginalność wyrażającą się we współistnieniu z otaczającą naturą i czystością formy. Uczestnicy warsztatów pierwszego dnia podjęli się wyzwania stworzenia prawdziwego japońskiego miasteczka. Namalowane domy, pejzaże gór i wulkanów, delikatne gałązki sakury, motywy wachlarzy i drzewek bonsai stworzyły piękną kompozycję urbanistyczną. Chociaż kultura japońska sugeruje wiele wątków do interpretacji twórczych, następnego dnia na uczestników warsztatów czekała kolejna podróż.

Drugiego dnia była to podróż do słonecznej Sri Lanki. Bujna roślinność, tropikalne owoce, pola ryżowe, wonne curry, barwne ptaki i oczywiście słonie, których stworzone aplikacje stały się prawdziwą „wisienką na torcie” powarsztatowej wystawy. Paleta barw i różnorodność ornamentów, jakie wyszły z rąk młodych twórców, w pełni przekazywała bogactwo kultury Sri Lanki.

Trzeciego dnia uczestnicy warsztatów udali się z twórczą podróżą na wyspę Krete. Była to również podróż w czasie, dlatego głównym akcentem takiej wy-

prawy stała się antyczna amfora. Dzieci i młodzież bardzo precyzyjnie przedstawiły zdobienia tradycyjnych malowideł z czasów kultury minojskiej. Zastosowane do pracy twórczej kolory ziemi i stylizowane kolumny stworzyły wrażenie prawdziwej starożytności.

Następnego dnia czekała wszystkich daleka twórcza wyprawa na wyspy Hawaje. Ten piękny archipelag zadziwia swoją przyrodą, a jednocześnie kulturą. Jednym z głównych elementów tradycji hawajskich są totemy. Jest to termin określający zjawiska związane z relacjami człowieka z mitycznym przodkiem zwierzęcym lub roślinnym, czasem zjawiskiem przyrodniczym. Czwartego dnia uczestnicy warsztatów bardzo pomyślnie stworzyli niesamowite totemy hawajskie, napełnione jaskrawymi i soczystymi kolorami. Nie zabrakło w pracach plastycznych również różnorodności charakterystycznych dla mieszkańców tych wysp ornamentów i symboli. W drugiej połowie dnia dzieci i młodzież warsztatów mieli wycieczkę do parku sów w Rudaminie, oraz zajęcia edukacyjne w bibliotece w Solecznikach.

Piątego dnia odbyła się ostatnia podróż twórcza. Daleka, lecz bardzo ciekawa – na Wyspy Wielkanocne. Miejsce to znane jest

przede wszystkim z 887 kamiennych posągów, zwanych moai. Przeznaczenie tych obiektów nie jest znane. Powstało na ten temat wiele teorii, mówiących o posągach jako wyobrażeniu bóstw bądź przodków. Jedna z teorii mówi, że moai wskazywały źródła pitnej wody. Chociaż kamienne posągi zawierają w sobie wiele tajemnic, uczestnicy warsztatów z chęcią poddali się twórczym interpretacjom i stworzyli własne posągi moai. Przestrzenne kompozycje przekazywały prawdziwą monumentalność i powagę tych rzeźb. Dla wielu zadanie twórcze było prawdziwą niespodzianką, bo dotąd nie słyszeli o tym wspólnym dziele ludzkim.

Warsztaty prowadziła Katarzyna Sokołowska, magister sztuki wizualnej. Wernisaz wystawy odbył się 15 lipca w Domu Polskim w Ejszyszkach, na który licznie przybyli uczestnicy warsztatów, rodzice, goście i sympatycy twórczości dzieci i młodzieży.

Warsztaty plastyczne zostały zrealizowane ze środków Samorządu Rejonu Solecznickiego, z dofinansowaniem ze środków Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej oraz Fundacji Pomoc Polakom na Wschodzie im. Jana Olszewskiego.

Stefania Gierasimowicz z gminy turgielskiej obchodzi 103. urodziny

19 lipca do domu mieszczącej we wsi Michnowo w gminie turgielskiej Stefani Gierasimowicz zawitała delegacja samorządu rejonu solecznickiego. Z gratulacjami dla solenizantki, świętującej 103. urodziny, przybył wicemer rejonu solecznickiego Waldemar Śliżewski, zastępca kierownika wydziału opieki społecznej i ochrony zdrowia Halina Rogoża oraz starosta gminy turgielskiej Edward Tyszkiewicz.

Witając gości solenizantka nie kryła radości i przyznała, że zastanawiała się, czy w tym roku doczeka się gości. Wicemer Waldemar Śliżewski wręczył pani Stefani wiązankę kwiatów, życząc dużo zdrowia i wsparcia najbliższych. Jak powiedział starosta Edward Tyszkiewicz, pani Stefania jest bardzo żwawa, chodzi na spacerzy wsparta na lasce i niezrędko widzi ją modlącą się pod krzyżem.

- Pamiętam, że byliście w zeszłym roku i cały czas się zastanawiałam, czy znów przyjedziecie. Dziękuję, że nie zapomnieliście o starszej kobiecie. Nie liczę już lat, jest ich wiele. Czuję się dobrze. Ale mój słuch już nie jest taki sam, słabo słyszę i moje oczy łązawią. Ale modlitwa towarzyszy mi codziennie. Modlę się za moich bliskich, codziennie idę pod krzyż, bo do kościoła trudno już mi dojść – mówi pani Stefania.

Takiego optymizmu i pogod-

nego usposobienia można seniorce tylko pozazdrościć. Nie zważając na to, że całe życie ciężko pracowała, najpierw służąc we dworze, potem w sowieckim kolchozie, dziś jest energiczna, chodzi na spacerzy do ogrodu, ogląda kwiaty posadzone przez córkę Danutę.

Pani Stefania odprowadza gości aż do samej bramy, żegnając się z każdym i ściskając dłoń.

Życzymy pani Stefani, aby kolejne lata miały w zdrowiu i otoczeniu najbliższych.

Posel na Sejm RL Czesław Olszewski zwrócił się do prokuratury o wszczęcie postępowania karnego za podżeganie do niezgody

(Dokończenie ze str. 1)

której udział wzięli szef Państwowej Inspekcji Językowej Audrius Valotka oraz przedstawiciel stowarzyszenia zawodowego prawników Rimvydas Norkus i współpracownicy COBALT, adwokat Žygmantas Pacevičius.

Rozmowa dotyczyła znajdujących się na Litwie dwujęzycznych tablic z nazwami miejscowości, a konkretnie tablic w języku litewskim oraz języku polskim znajdujących się w miejscowościach Orzelówka i Bieliszki (rejon wileński).

W trakcie programu szef Państwowej Inspekcji Językowej Audrius Valotka, mówiąc o miejscowościach rejonu wileńskiego

w większości zamieszkiwanych przez polską mniejszość narodową tj. o wsi Orzelówka oraz Bieliszki, użył takich sformułowań jak: „wyznaczona polska strefa okupacyjna”, „jest to strefa okupacyjna, w której miała miejsce gwałtowna polonizacja Litwinów”, porównał także znajdujące się w rejonie wileńskim miejscowości do okupowanego przez prorosyjskich separatystów Donbasu. Należy podkreślić, że w swoich wypowiedziach użył słowa „okupant”, które w słowniku aktualnego języka litewskiego interpretowane jest jako „ten, kto okupuje, jest najeźdźcą”.

W swoim oświadczeniu skierowanym do Prokuratury Generalnej

Czesław Olszewski zauważa, że A. Valotka nie tylko pohańbił aurytety i wizerunek urzędnika służby cywilnej oraz instytucji, którą reprezentuje, ale także zdeptał zasady etyki i działalności urzędnika służby cywilnej określone w art. 3 ust. 1 ustawy o służbie cywilnej Republiki Litewskiej.

„Audrius Valotka w sposób oczywisty, bezpośredni i jednoznaczny podżegał do waśni na tle narodowościowym, porównując obywateli Litwy mieszkających od wieków na terenie Wileńszczyzny z działającymi na Ukrainie okupantami i terenami okupowanymi” – czytamy w apelu parlamentarzysty.

Słowa Valotki spotkały się z międzynarodowym odzewem. Ambasador RP na Litwie bardzo ostro zareagował w swoim liście na zaistniałą sytuację.

„Uważamy, że takie wypowiedzi Audriusa Valotki negatywnie wpłyną na stosunki między Litwą a Polską jako partnerami strategicznymi, szczególnie w dzisiejszej sytuacji geopolitycznej” – uważa Czesław Olszewski.

Posel zwrócił się do Prokuratury Generalnej Republiki Litewskiej z prośbą o wszczęcie śledztwa i ocenę, czy podżegające do waśni na tle narodowościowym wypowiedzi szefa Państwowej Inspekcji Językowej Audriusa

Valotki są zgodne z przepisami Kodeksu Karnego Republiki Litewskiej oraz innych ustaw.

Prokuratura Generalna została poproszona o podjęcie środków prewencyjnych, aby tego typu incydenty nie powtórzyły się w przyszłości, nie powodowały napięć w społeczeństwie litewskim oraz nie szkodziły Litwie na arenie międzynarodowej.

Ambasador RP stanął w obronie polskiej mniejszości na Litwie

Ambasador RP na Litwie Konstanty Radziwiłł wystosował list do litewskiego ministra kultury Simonasa Kairysa, w którym potępił nieodpowiedzialną wypowiedź szefa Litewskiej Państwowej Inspekcji Językowej Audriusa Valotki pod adresem polskiej mniejszości na Litwie.

„Chciałbym wyrazić głębokie oburzenie z powodu wypowiedzi urzędnika państwowego, szefa Państwowej Inspekcji Językowej, pana Audriusa Valotki, który w wywiadzie udzielonym 20 lipca publicznemu nadawcy LRT Radijas, w poniżający sposób wypowiadał się o obywatelach Republiki Litewskiej narodowości polskiej, komentując sprawę tablic z nazwami miejscowości w językach litewskim i polskim w rejonie wileńskim – napisał w liście ambasador RP

Konstanty Radziwiłł. – W moim przekonaniu używanie języka, w którym piętnowane są całe grupy narodowościowe i przywoływane nieprawdziwe i jednocześnie antagonizujące tezy dot. przeszłości, bardziej odpowiada kanonom historiografii i propagandy reżimów totalitarnych, od których Litwa i Polska tak wiele wycierpiała w XX w., niż stadardom demokratycznych państw i zaprzyjaźnionych społeczeństw”.

Za szczególnie bulwersujące w wypowiedzi Audriusa Valotki szef polskiej placówki dyplomatycznej na Litwie uważa porównywanie sytuacji w rejonie wileńskim do tej na wschodzie Ukrainy i przypisywanie mieszkańcom Wileńszczyzny rzekomych separatystycznych tendencji.

„Jest to wyjątkowo niestosowne w czasie, gdy narody

Polski i Litwy, w tym również mniejszość polska na Litwie, jednoznacznie stoją po stronie Ukrainy w wojnie wywołanej agresją Rosji. Uważam także, że w okresie znaczącego zacieśnienia strategicznych, dobrosąsiedzkich relacji między Polską i Litwą, każdy głos, który szkodzi tym stosunkom, może zostać bezwzględnie wykorzystany przez rosyjską machinę dezinformacji” – podkreśla ambasador RP.

Zaznaczył, że przed kilkoma dniami skierował do szefa Państwowej Inspekcji Językowej pismo, w którym zwracał uwagę, że interwencja Inspekcji w sprawie tablic z napisami w językach litewskim i polskim przeczy zobowiązaniom, wynikającym z międzynarodowych konwencji przyjętych przez Litwę, w tym w szczególności Traktatowi między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Li-

tewską o przyjaznych stosunkach i dobrosąsiedzkiej współpracy, sporządzonemu w Wilnie 26 kwietnia 1994 r. „W piśmie proponowałem rozmowę w celu osiągnięcia porozumienia w wyżej przywołanej kwestii. Niestety, moja propozycja została bez odpowiedzi” – powiedział polski dyplomata.

Polski ambasador liczy na to, że przedstawiciele władz Republiki Litewskiej „potępią zachowania i wypowiedzi, niegodne urzędnika państwowego, którego rolą powinno być dążenie do utrwalania ładu i porządku publicznego, nie zaś podżeganie do nienawiści na tle etnicznym”.

„W mojej ocenie konieczne jest ciągle podkreślanie, że mniejszość litewska w Polsce i mniejszość polska na Litwie stanowią nieodłączne elementy obu państw, które są winne lojalność i stosowanie się do obowiązujących

przepisów. Jednocześnie osoby należące do mniejszości powinny móc liczyć na poszanowanie swojej tożsamości narodowej i językowej, zagwarantowanych w prawie krajowym, którego częścią są także wiążące nasze państwa konwencje międzynarodowe oraz przepisy przywołanego wyżej polsko-litewskiego Traktatu” – napisał ambasador RP w liście, skierowanym do ministra kultury RL Simonasa Kairysa.

Rita Tamašunienė: słowa szefa Państwowej Inspekcji Językowej podżegają do waśni na tle narodowościowym

Posłanka na Sejm RL z ramienia Akcji Wyborczej Polaków na Litwie - Związku Chrześcijańskich Rodzin Rita Tamašunienė zwróciła się do Głównej Komisji Etyki Służbowej w sprawie zbadania i oceny publicznej wypowiedzi kierownika Państwowej Inspekcji Językowej (lit. VKI) Audriusa Valotki pod adresem mieszkających na Litwie Polaków. Wypowiedzi te, jak podkreśla posłanka, podżegają do waśni na tle narodowościowym, poniżają obywateli Republiki Litewskiej narodowości polskiej i oczerniają relacje dwustronne między Litwą a Polską.

W liście wystosowanym do Głównej Komisji Etyki Służbowej Rita Tamašunienė wskazuje na to, że w wywiadzie udzielonym 20 lipca dla rozgłośni „LRT Radijas” Audrius Valotka, jako urzędnik państwowy, rozmawiając na temat tablic polsko-litewskich we

wsiach Orzelówka i Bieliszki:

1) podał do wiadomości nieprawdziwą informację, że nazwy wymienionych miejscowości wskazane są wyłącznie w języku polskim. Należy zaznaczyć, że z inicjatywy społeczności lokalnych umieszczone we wsiach Orzelówka i Bieliszki unikalne tablice z nazwami miejscowości są w państwowym języku litewskim i w języku zwarcie zamieszkałych obywateli mniejszości narodowych – języku polskim;

2) porównał część terytorium Republiki Litewskiej, tj. znajdujące się w rejonie wileńskim miejscowości, z Donbasem na Ukrainie zajęty przez prorosyjskich separatystów, z separatystycznymi działaniami okupantów, z „oznaczeniem polskiej strefy okupacyjnej (...)”, co jest oszczerstwem i niedopuszczalnym podżeganiem do nienawiści w złożonej rzeczywistości geopolitycznej;

3) A. Valotka użył nieetycznego

stwierdzenia, mówiąc o ludziach, którzy umieścili tablice, porównując ich z wymyślonymi istotami: „<...> nieważne, czy postawili je ludzie, czy Marsjanie. Nie ma żadnej różnicy”. A mówiąc o Polakach mieszkających na Litwie, powiedział: „no i co, że chcą...”.

4) Słowa A. Valotki kompromitują stosunki Litwy z Polską, która jest strategicznym partnerem naszego państwa we wszystkich najważniejszych dziedzinach państwa, zwłaszcza obecnie podczas wzmocnienia wspólnego bezpieczeństwa i obrony w regionie, jest też głównym sojusznikiem wspierając Ukrainę w wojnie z agresorem Rosją. Ze słów szefa VKI można wyrobić sobie opinię o Polsce jako państwie wrogim Litwie: „Czy naród litewski chciałby, aby polska strefa okupacyjna była oznaczona polskimi napisami? (...) To jest strefa okupacyjna, w której trwała intensywna polonizacja Litwinów (...)”.

Tamašunienė zwraca uwagę na to, że polska i litewska mniejszość narodowa w obu krajach jest nieodłączną częścią społeczeństwa obywatelskiego, którego tożsamość narodowa jest chroniona i pielęgnowana przez krajowe, dwustronne i międzynarodowe akty prawne.

„Audrius Valotka, jako szef VKI, użył w audycji radiowej lekceważących porównań i zestawień, poniżających obywateli Litwy narodowości polskiej oraz relacje dwustronne między Litwą i Polską, dlatego proszę o niezwłoczne zbadanie i ocenę, czy zachowanie i publiczne wypowiedzi kierownika VKI, jako szefa instytucji publicznej, nie naruszają w sposób rażący podstawowych zasad działania i etyki urzędników państwowych oraz wymogów profesjonalizmu, określonych w Kodeksie postępowania urzędników państwowych” – napisała Rita Tamašunienė w

liście, skierowanym do Głównej Komisji Etyki Służbowej.

Przypominamy, że Państwowa Inspekcja Językowa domaga się od Samorządu Rejonu Wileńskiego usunięcia dwujęzycznych (litewsko-polskich) tablic we wsiach Bieliszki i Orzelówka w rejonie wileńskim. Władze rejonu zaskarżyły to żądanie Inspekcji do Komisji Sporów Administracyjnych. W piątek, 21 lipca, Komisja Sporów Administracyjnych orzekła, że żądanie Państwowej Inspekcji Językowej w sprawie usunięcia polsko-litewskich tablic z ww. wsiach jest niezgodne z prawem.

Fot. Marlena Paszkowska

Usługi migracyjne bliżej domu

(Dokończenie ze str. 1)

„Nie ma wątpliwości, że ta usługa będzie bardzo korzystna dla mieszkańców, szczególnie dla emerytów, bądź niepełnosprawnych oraz dla osób, którzy mają problem z dojazdem do punktów migracyjnych w dużych miastach. Ludzie zaoszczędzą też swój czas” – skomentował przewodniczący frakcji AWPL-ZChR Waldemar Urban.

Już niebawem usługa wyro-

bienia paszportów startuje w pilotowym starostwie Sużany, do którego zgłosiło się już ponad 10 chętnych i potrzebujących osób, a w najbliższej przyszłości będzie świadczona też w innych starostwach. Należy zaznaczyć, że aby skorzystać z usług biura migracyjnego i złożyć potrzebne formularze do wyrobienia paszportu, potrzebna będzie wcześniejsza rezerwacja w starostwie.

Największy postęp poczynił rejon solecznicki

(Dokończenie ze str. 1)

Według ministerstwa, największy postęp w ciągu ośmiu lat poczyniły samorządy: rejonu solecznickiego (55. miejsce), Kalwarii (58. miejsce), rejonu radziwiliskiego (56. miejsce) oraz rejonów preńskiego (20. miejsce) oraz szyrwincckiego (14. miejsce) – wynika z najnowszego indeksu jakości życia (GKI), opublikowanego na stronie internetowej lietuvsfinansai.lt.

Według ogólnego wskaźnika materialnych warunków życia w 2021 r. najlepsza sytuacja panowała w Wilnie, dalej w Kownie i rejonie kowieńskim, rejonach wileńskim i kłajpedzkim. Najniżej uplasowały się rejon: łożdziejski, jezioroski, wylkowyski, radziwiliski i Kalwaria.

Indeks materialnych warunków życia w latach 2013-2021 wzrósł o 138 proc. – wzrost odnotowano we wszystkich grupach samorządów, największy w samorządach wiejskich (o 147,5 proc.), dalej plasują się samorządy kurtortów (o 133,5 proc.), pozostałe

samorządy (o 132,3 proc.) i duże miasta (o 106 proc.).

Oceniając oddzielne samorządy największe postępy poczynił rejon solecznicki (236,5 proc.), Kalwaria (224 proc.), rejon radziwiliski (221 proc.), rejon preński (215,5 proc.) oraz rejon szyrwinccki (209,5 proc.).

Najmniejszy wzrost wskaźnika odnotowano w samorządach: Wisagii (o 49 proc.), Kozłowej Rudy (o 62 proc.), Kłajpedy (o 87 proc.) oraz rejonów kiejdańskiego (o 94 proc.) i uciańskiego (o 97 proc.).

Największy wzrost wskaźnika materialnych warunków życia w samorządach, w których odnotowano wzrost, był spowodowany znacznym wzrostem przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia netto w badanym okresie, wzrostem powierzchni użytkowej przypadającej na jednego mieszkańca, spadkiem liczby osób wpisanych na listy najmu mieszkań socjalnych, wzrostem liczby odnawianych bloków mieszkalnych.

Konkurs na najlepsze gospodarstwo rolne w rejonie wileńskim

Samorząd Rejonu Wileńskiego, dążąc do promocji jak największej liczby dobrze zarządzanych i efektywnych gospodarstw w rejonie wileńskim, po kilkuletniej przerwie ponownie zaprasza rolników z rejonu wileńskiego do udziału w konkursie „Gospodarstwo Rolne 2023”.

Konkurs ma na celu zachęcenie rolników do osiągania innowacyjnych rozwiązań i wydajności w gospodarstwach rolnych, równowagi ekologicznej, wzmacniania ducha wspólnoty, inicjatywy, szerzenia dobrych praktyk rolniczych, promowanie rolnictwa w rejonie i całym kraju.

„Rejon wileński ma głębokie tradycje rolnicze. Mamy dynamiczne, zrównoważone, postępowe i dobrze zarządzane gospodarstwa różnej wielkości. Musimy starać się zachować najlepsze tradycje rolnicze. Konkurs ten zachęci rolników do samooceny swojej działalności, jeszcze lepszego i piękniejszego zarządzania gospodarstwem. Przy okazji poznamy najbardziej postępowe gospodarstwa w naszym samorządzie i zaprezentujemy je dla szerokiego społeczeństwa” – mówi Danuta Narbut, wicemer rejonu wileńskiego, jedna z członkiń komisji oceniającej.

Samorząd zaprasza rolników do aktywnego udziału w konkursie, a także wspólnoty wiejskie, starostów – do zgłaszania kandydatów. Zgłoszenia do udziału w konkursie składają sami rolnicy – wypełniony formularz zgłoszeniowy do 14 sierpnia należy złożyć w swoim starostwie lub za pośrednictwem poczty elektronicznej dla Małgorzaty Juszkiewicz, gł. specjalistki Wydziału Rolnego Administracji Samorządu Rejonu Wileńskiego: Malgozata.Juskevici@vrsa.lt.

Pierwszeństwo udziału w konkursie mają gospodarstwa rolne, które wcześniej nie brały udziału w konkursach i nie były nominowane. Kryteria, według których oceniani będą uczestnicy, opierają się na regulaminie konkursu „Gospodarstwo Rolne Roku”, zatwierdzonym przez Związek Rolników Litwy. Komisja oceniająca odwiedzi i oceni gospodarstwa rolne, biorące udział w konkursie.

Rozstrzygnięcie konkursu nastąpi do 10 września, a zwycięzcy zostaną nagrodzeni podczas Gali Konkursu „Gospodarstwo Rolne 2023”.

Wstępnie planuje się zaprojektowanie około 3,9 km sieci wodociągowej, 4,5 km sieci kanalizacyjnych oraz 2 przepompownie ścieków. Przewiduje się, że do nowych sieci wodociągo-

Uroczystości pogrzebowe Iriny Rozowej

21 lipca w Kłajpedzie odbył się pogrzeb Iriny Rozowej – litewskiej dziennikarki, działaczki politycznej i społecznej. Pożegnać się z Iriną Rozową i wziąć udział w uroczystościach pogrzebowych przybył poseł do Parlamentu Europejskiego, lider Akcji Wyborczej Polaków na Litwie – Związku Chrześcijańskich Rodzin Waldemar Tomaszewski, posłowie na Sejm Republiki Litewskiej z ramienia AWPL-ZChR Rita Tamašunienė i Czesław Olszewski, społeczność Kłajpedy, bliscy i krewni Zmarłej.

Irina Rozowa – litewska dziennikarka, działaczka polityczna i społeczna – zmarła 19 lipca w wieku 65 lat.

Urodziła się w Kłajpedzie. W latach 1965-1975 uczyła się w średniej szkole nr 11 w Kłajpedzie. W 1976 roku wstąpiła na Uniwersytet Państwowy im. Łomonosowa w Moskwie na Wydział Dziennikarstwa, który ukończyła w 1981 roku i uzyskała zawód dziennikarza.

W latach 1981-1984 pracowała w regionalnej komisji radiofonii i telewizji obwodu omskiego jako redaktor. W latach 1984-1990 - w Komitecie regionalnym ds. radiofonii i telewizji obwodu kaliningradzkiego. W 1992 wróciła do Kłajpedy.

Po powrocie na Litwę pracowała jako nauczycielka języka angielskiego w kłajpedzkich szkołach – w latach 1996-2003 w Szkole Średniej im. Ludwika Stulpina (obecnie Progimnazjum im. Ludwika Stulpina), w latach 2003-2005 w Szkole Średniej Kurszów (obecnie Progimnazjum Santarvės). W tym samym czasie prowadziła audycje w kłaj-

pedzkich stacjach radiowych „Laluna” i „Tęcza”.

W 2003 z listy „Sojuszu Rosyjskiego” została wybrana do Rady samorządu miasta Kłajpedy, w którym następnie pełniła funkcję szefa administracji (2005-2006). W grudniu 2008 roku ponownie została wybrana do Rady samorządu miasta Kłajpedy.

W 2006 uzyskała mandat posła na Sejm Republiki Litewskiej z listy partyjnej Związku Partii Chłopów i Partii Nowej Demokracji (Valstiečių ir Naujosios demokratijos partijų sąjunga).

W 2009 startowała w wyborach do Parlamentu Europejskiego z listy Akcji Wyborczej Polaków na Litwie. Pełniła funkcję asystenta posła do Parlamentu Europejskiego Waldemara Tomaszewskiego.

W wyborach samorządowych w 2011 roku ponownie została wybrana do Rady Samorządu Miasta Kłajpedy.

W latach 2012-2020 była posłem na Sejm RL z listy Akcji Wyborczej Polaków na Litwie – Związku Chrześcijańskich Rodzin.

Startują prace projektowe infrastruktury wodociągowej i ściekowej we wsi Bujwidze

Reagując na prośby mieszkańców rejonu wileńskiego, dotyczące rozbudowy sieci wodociągowej i kanalizacyjnych na terenie gminy Bujwidze, już niebawem startują prace projektowe budowy sieci infrastruktury inżynierskiej. Projekt rozbudowy zainicjowała jeszcze w ubiegłym roku i rozpoczęła była Administracja Samorządu z ramienia Akcji Wyborczej Chrześcijańskich Rodzin.

Jak poinformowała radna frakcji AWPL-ZChR i przewodnicząca Komitetu Rozwoju Prawa i Porządku rejonu wileńskiego Teresa Dziemieszko, mieszkańcy Bujwidz na potrzeby domowe wykorzystują wodę ze studni, której jakość czasami nie odpowiada wymaganiom wody pitnej, dlatego jeszcze w styczniu Samorząd podjął decyzję i przeznaczył środki finansowe na projektowanie nowych wodociągów i sieci kanalizacyjnych we wsi Bujwidze.

Wstępnie planuje się zaprojektowanie około 3,9 km sieci wodociągowej, 4,5 km sieci kanalizacyjnych oraz 2 przepompownie ścieków. Przewiduje się, że do nowych sieci wodociągo-

wych i kanalizacyjnych będzie mogło podłączyć 89 odbiorców. Na dzień dzisiejszy zakończono postępowanie o udzielenie za-

mówienia publicznego na budowę sieci wodociągowej i kanalizacyjnych na wymienionym terenie, a wykonawca już rozpoczął prace projektowe. Jak zaznaczyła Teresa Dziemieszko, prace projektowe, koordynacyjne i budowlane są nieraz procesem długotrwałym, ale już w najbliższej przyszłości mieszkańcy będą zaopatrzeni w wodę pitną wysokiej jakości oraz mieć wysoko sprawne oczyszczanie ścieków.

Sieci wodociągowo-kanalizacyjne będą zbudowane do granic działek prywatnych, co znaczy, że mieszkańcy będą musieli samodzielnie urządzić instalacje przyłączy na prywatnych działkach.

Inwestycje w rozwój sieci infrastruktury inżynierskiej nie tylko polepszą warunki życia, ale także przyczynią się do zachowania zdrowia, ochrony przyrody i znacznie obniżą koszty ponoszone przez mieszkańców.

W stolicy

Ścieżki rowerowe łączą się w sieć

Samorząd m. Wilna kontynuuje rozwój ścieżek rowerowych. W bieżącym miesiącu jednocześnie z zakończeniem rekonstrukcji ulicy T. Narbuto ukończono budowę nowej ścieżki rowerowej o długości 1,2 km. To łączy finalizuje połączenie ścieżek rowerowych od dzielnicy Zameczek do centrum miasta, następnego lata natomiast możliwe będzie dotrzeć rowerem również do Landwarowa, Waki Trockiej i Parku Europy.

Tego lata ukończono budowę kilku połączeń rowerowych. Oprócz wspomnianego odcinka od al. Laisvės do al. Konstitucijos wybudowana została nowa ścieżka rowerowa o długości 0,5 km, która połączyła ścieżki rowerowe biegnące wzdłuż ulic Kareivių i Verkių. Nową ścieżkę o długości również 0,5 km ułożono od Centrum Wystawienniczo-Kongresowego „Litexpo” do Mostu Lazdynai. W dzielnicy Zameczek równoległe z budową ul. Smalinės wybudowano również ścieżkę rowerową o długości 0,8 km między ulicami M. Mažvydo i Vydūno. Odcinek ten łączy dwa duże kwartały

tały mieszkalne po obu stronach al. Pilaitės.

Tego lata rozpoczęto również budowę nowej ścieżki dla pieszych i rowerzystów, która pozwoli wygodnie dotrzeć do Landwarowa i pałacu w Wace Trockiej z centralnej części Wilna. Ścieżka o długości 3,7 km będzie biegła wzdłuż ulic Fermentų, V. A. Graičiūno, Stasylų i Vinkšnų aż do pałacu w Wace Trockiej. Prace mają zostać zakończone w czerwcu 2024 roku. Koszt budowy tej ścieżki – około 2,3 mln euro.

Budowa kolejnej ścieżki ro-

werowej – do Parku Europy – rozpocznie się już w tym miesiącu. Ścieżka dla pieszych i rowerzystów o długości 2,5 km będzie biegła od Zielonych Jezior przez Balsiai aż do Parku Europy. Prace miałyby zostać ukończone pod koniec lipca 2024 roku. Ogólna wartość projektu – 3,6 mln euro.

Ogółem w Wilnie jest 144 km ścieżek rowerowych. Budowane są zgodnie ze Standardem Jakości Infrastruktury Rowerowej w Wilnie. Większość nowych ścieżek rowerowych ma nawierzchnię z czerwonego asfaltu.

Wilno zaczyna przygotowania do świąt Bożego Narodzenia

Na niespełna pół roku przed zapaleniem światełek na głównej choince w stolicy, Samorząd Miasta Wilno ogłasza przetarg na świąteczną iluminację.

„Dążymy do otwartości i przejrzystości, przygotowując się do jednego z najbardziej wyczekiwanych okresów w stolicy. Chcemy, aby nowa praktyka organizowania konkursu rozwiała wszelkie wątpliwości dotyczące organizacji świąt Bożego Narodzenia w Wilnie. Liczymy na kreatywne pomys-

ły, które sprawią, że święta staną się niezapomnianym wydarzeniem dla wszystkich mieszkańców i gości miasta” – powiedziała cytowana w komunikacie wicemercer Wilna Simona Bieliūnė.

Jak podano, koszt stworzenia pomysłu na świąteczny projekt i jego realizacja nie może przekroczyć 90 tys. euro (ze wszystkimi podatkami).

Oceniając zgłoszone propozycje, komisja przyzna punkty za autentyczność pomysłu, jakość ar-

tystyczną i estetykę obrazu, kontekstowość, jakość rozwiązań technicznych, racjonalność ceny realizacji idei i in.

Stołeczny samorząd wręczy nagrody pieniężne w wysokości 2 tys., 1 tys. i 500 euro zdobywcom miejsc I, II i III. Oferty na świąteczną dekorację placu Katedralnego są przyjmowane do 8 sierpnia 2023 roku. Uczestnicy mogą zapoznać się z warunkami konkursu w CVP IS.

Na podst. vilnius.lt

Opuszczona rudera zostanie zlikwidowana

W stołecznej dzielnicy Szeszkinia – na terenie prywatnego targowiska, które się zamieniło w opuszczoną rudę ze stertą śmieci – rozpoczęto demontaż żółtych pawilonów. Właściciel działki podjął się działań, by budowle nie stwarzały już zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi, jak również – dla środowiska. W przyszłości planuje się wybudowanie w tym miejscu wielofunkcyjnego kompleksu handlowo-mieszkalnego.

Targowisko w tym miejscu działało do 2015 roku. Decyzją sądu prawa własności do działki, na której się mieściło, zostały przywrócone prawowitym właścicielom. Działka została zwrócona ze wszystkimi mieszczącymi się na niej budowlami. Podczas przywracania praw własności nowi właściciele działki zobowiązali się do ich zniesienia. Kioski jednak nie zostały zniszczone, a terytorium zamieniło się w niebezpieczny śmietnik. W maju właściciel działki się zmienił. Został zobowiązany do podjęcia się działań w celu zorganizowania, remontu, rekonstrukcji lub wyburzenia budowli.

„Chcieliśmy oczyścić terytorium niegdyś targowiska od nieużywanych pawilonów już wcześniej. Jednak ze względu na organizowany w Wilnie szczyt NATO, jak również na pewne niuanse prawne, zaplanowane prace nieco się opóźniły, porządkowanie terytorium jednak się rozpoczęło” – powiedział przedstawiciel zarządzającej działką spółki „Rivona” Dariusz Ryliškis.

„Rozwiązanie tego problemu zajęło dziesięć lat. Mieszkańcy okolicznych domów niejednokrotnie zwracali się do Samorządu m. Wilna, do funkcjonariuszy policji, organizowano spotkania, poszukiwano sposobów rozwiązania sytuacji. Cieszymy się, że miejsce to zostanie uporządkowane i nie będzie stwarzało zagrożenia dla bezpieczeństwa naszych mieszkańców” – powiedział przewodniczący Związku Wspólnot Dzielnicy Szeszkinia Olegas Beriozovas.

Trwa wdrażanie sygnalizacji świetlnej dla komunikacji miejskiej

W ramach poprawy warunków jazdy stołecznej komunikacji miejskiej od środy w mieście zaczęły działać dwie kolejne sekcje sygnalizacji świetlnej przeznaczone dla komunikacji miejskiej – w postaci białych wskazówek. Pierwsza taka sekcja sygnalizacji świetlnej – jako nowość w Przepisach Ruchu Drogowego – pojawiła się jeszcze latem ubiegłego roku. Została urządzona na skrzyżowaniu w pobliżu ul. Kareivių 11.

W tym roku dodatkowe sekcje komunikacji miejskiej postanowiono zainstalować na skrzyżowaniach ulic Kalvarijų-Upės-Žvejų oraz al. Savanorių i ul. S. Konarskio. Zainstalowane tu sekcje będą dawały pierwszeństwo wyjeżdżającym z przystanku środkom komunikacji miejskiej.

„Wielu uczestników ruchu drogowego skarżyło się, że środki komunikacji miejskiej jadące od mieszczącego się tu przy skrzyżowaniu ulic Kalvarijų-Upės-Žvejų przystanku „Žalasis tiltas“ powinny przepuszczać jadący dwoma pasami transport i jeszcze na skrzyżowaniu zmienić pas ruchu na inny. Przy intensywnym ruchu to nie jest łatwe, dlatego postanowiono urządzić dodatkową sekcję dla komunikacji miejskiej, która pozwoli jej na skrzyżowaniu ruszyć jako pierwszej i bezpiecznie zmienić pas ruchu bez przeszkadzania innym uczestnikom ruchu” – wyjaśnia kierownik spółki JUDU (przedsiębiorstwa samochodowego „Susisiekimo paslaugos” Robert Markowski.

Sytuacja na skrzyżowaniu al. Savanorių-ul. S. Konarskio jest podobna – środki komunikacji miejskiej, które by chciały bezpiecznie włączyć się w jadący al. Savanorių potok transportowy, muszą przepuścić innych uczestników ruchu, a w przypadku intensywnego ruchu wykonanie tego manewru często bywa skomplikowane i niebezpieczne. Dlatego urządzenie wspomnianej sekcji ma nie tylko poprawić ruch transportowy, ale również zapewnić bezpieczeństwo ruchu i zoptymalizować czas poruszania się transportu publicznego. Na tym skrzyżowaniu dodatkowo urządzono również czujnik dla komunikacji miejskiej, który pozwoli w sposób bardziej elastyczny włączać dodatkową sekcję.

Na obu skrzyżowaniach dodatkowa sekcja dla komunikacji miejskiej włączy się wcześniej zielony sygnał sygnalizacji świetlnej dla innych środków transportu. Sekcja będzie czynna przez kilka sekund, zanim z przystanku wyjadą jeden czy kilka środków komunikacji miejskiej.

Działanie sygnalizacji świetlnej dla komunikacji miejskiej

Przeznaczona dla komunikacji miejskiej sekcja sygnalizacji świetlnej daje pierwszeństwo ruszenia z miejsca wyłącznie komunikacji miejskiej:

- gdy sygnał głównej sygnalizacji świetlnej jest czerwony, włączana jest dodatkowa sekcja dla komunikacji miejskiej i wówczas rusza jako pierwsza, gdy tymczasem samochody stoją przy głównej sygnalizacji i czekają na zielony sygnał;

- gdy sygnał głównej sygnalizacji jest zielony, wówczas sekcja nie działa, komunikacja miejska rusza z miejsca na zielonym świetle głównej sygnalizacji świetlnej.

